

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONÁ.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

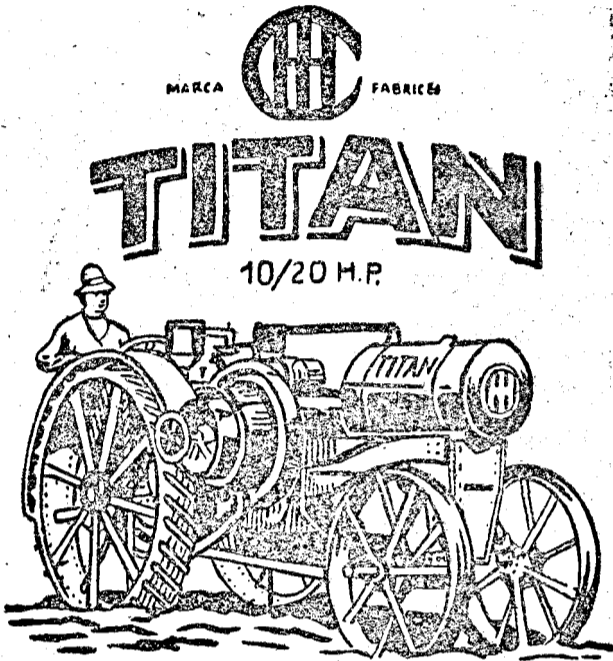
Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyele mellett felelős szerkesztő és kladó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Az International Harvester Company
(McCormick-Deering)
Chicago U. S. gyártmánya
Erdély hegyes vidékének legjobban meg-
felelő.

Tractora

szánt, kaszál, arat, csépel és vontat.

Ajánlattal és prospektusokkal kész-
ségesen szolgál a cluji képviselő:

HANN ÉS TÁRSÁ

Gép és Műszaki Ker. részv. társ.

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim: **HANNCOMP.** Telef. 2—36.

Terménykereskedelem és a gazdák.

Irta: Dr. G. N. Sz.

Állandóan hangoztatjuk, hogy a mező-
gazdasági termelés csak az esetben lesz való-
ban jövedelmező, a gazdaközönség csak akkor
lesz valóban a maga ura, csak akkor mond-
hatja azt, hogy a mezőgazdaság teljesen a
gazdaközönség érdekét szolgálja, ha a mező-
gazdasági termények kereskedelme és azok
ipari feldolgozása is a gazdatársadalom rész-
vételével alakult szervezetnek a kezében lesz.
Ezt a kérdést a mi gazdaközönségünk a maga
tulzott konzervativizmusával igen félve kezeli.
Van is rá némi oka, hiszen eleget csalódott.
Azonban be kell látnia, hogy mezőgazdasági
termelésből, a termények első kézből való el-
adásából a gazda tulajdonképpen csak a ter-
melési költségeket, a befektetések értékét kapja
vissza esileg kamatosítól, de az igazi haszon
a nagybani és továbbmenőleges értékesítésből,
azonkívül a feldolgozásból áll elő. — Ezért
nem szabad a gazdaközönségnek huzódogni
az ilyen irányú alakulásokban való részvételtől.

Eddig a gazda tőkét, egy-két dicséretes
kivételtől eltekintve, a maga községében, váro-
sában, vagy vidékén levő bankba, pénztinté-
zetbe adta részvény formájában. Ez volt mind-
össze az, amit ő eddig tőkével támogatott.
Sajnos, ezek az agrár jelszóval alakult és indult
vidéki pénztintézetek nagyon sok esetben egé-
szben gazdaellenes munkát végeztek, úgy, hogy
a gazdaközönség a saját tőkével, saját maga
ellen dolgozott.

A most fenyegető mezőgazdasági és köz-
gazdasági válság sokkal inkább teszi köteles-
ségévé a gazdának, mint valaha, hogy támassza
alá exisztenciáját olyan mezőgazdasági, keres-
kedelmi és iparvállalatokban való részvétellel,
amelyekben való részvétel terményének jobb
értékesíthetőségét teszi lehetővé, neki nagyobb
jövedelmet biztosít, amellyel, hogy olyan érté-
keket termel, amelyek mentesek egy esileges
mezőgazdasági válság bekövetkezésétől.

Bátran elmondhatjuk, hogy ha a termény-
kereskedelmet csak fele részben tudjuk a gazda-
érdekek szolgálatába állítani, akkor nemcsak a
gazdatársadalomnak, hanem a becsületes köz-
gazdasági életnek is olyan pillérjét építettük
ki, amelyen a további építő munkát nyugodtan
lehet folytatni.

A háboru után létesültek ugyan e téren
ily szervek, amelyek többé-kevésbé sikeresen
igyekeztek a kérdést megoldani, de még min-
dig igen nagy az a tér, amelyen a gazda-
közönség a maga terményeinek az értékesíté-
sére vállalatokat alapíthat, vagy már meglévő
vállalatokba azok nagyarányúvá fejlesztése cél-
jából, bekapcsolódhatik.

A mezőgazdasági terménykereskedelem
igen nagy területet ölel fel. Legjobb cikkei a
gabonafélék, a hüvelyesek, a gyapju, az állat,
amelyek a gazda legnagyobb és évenként
visszatérő értékeit képviselik. Ezen cikkeknek
a kereskedelmét a gazdatársadalom által léte-
sített szervek kézbevitelével kell biztosítani,
ugy, hogy a gazda is a legjobban tudja számi-
tását megtalálni, az itten jegyzett részvényekben
tudja elhelyezett tőkét valorizálni s tudja
együttal közvetve megint csak a gazda érde-
keit szolgáló gazdatársadalmi szervek anyagi
erejét, annak támogatása által előmozdítani.

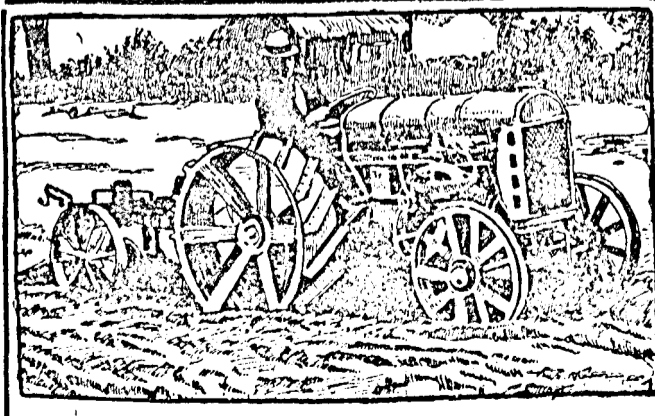
Egy láncszem ez is, amellyel erősebbé,
hatalmasabbá tudjuk fogni a gazdaérdekek
hálóját és erősebb, nagyobb súlyt tudunk
biztosítani az ország közgazdasági életében a
legnagyobb termelő rétegnek, a földmives-
társadalomnak.

Ez a kérdés is, mint sok más, könnyen meg-
oldható a kistőkék szövetségi tömörítése útján.

A takarmány gumós és gyöknövényekről.

Irta: Neumann Lajos.

A takarmány gumós és gyöknövények,
melyek nagy víztartalmuknál fogva hatásukban
legjobban hasonlítanak a zöld takarmányokhoz,

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

rendesen igen jelentékeny mennyiségben állnak a gazda rendelkezésére s mivel az emésztést is hathatósan elősegítik, az állattenyésztésben igen fontos szerepet játszanak, mint téli takarmányok. A zöld takarmányt pótoljuk velük. Tartalmuk szerint e takarmányok nem sok fehérjével rendelkeznek és fehérje tartalmuknak csak egy része tiszta fehérje. Van ezenkívül bennük keményítő, cukor, nitrogén mentes anyag jelenlétében, kisebb mennyiségben cellulóze és zslr. Az ugyancsak bennük található mézszó, miután a hiányzó calciumot pótolja, a növendék állatok takarmányozásánál jelentékeny szerepet játszik.

Általában a takarmányozásra szolgáló gumós és gyökönvények takarmányozása nagyon egyszerű és kevés gonddal jár. Nagy víztartalmuk és kevés cellulóze tartalmuk folytán könnyen emészthetők. Azonban éppen ezen körülmény tegye figyelmessé a gazdákat arra, hogy mérjék ki az állataik részére az adagokat és pedig 1000 kg.-ra körülbelül 100 kg.-ot. Ellenkező esetben az állatok tulsokat találnak enni, a mely pettyhűdtséget idéz elő. Ennek elkerülése végett értékesebb lovakkal nem etetjük e takarmányokat s általában a takarmányozásra szolgáló gumós és gyökönvények a szarvasmarhák, ígáslovak, sertések és közönséges juhak tápláléka. A gypju és husjuhoknak nem való, mert azok finomabb gypjának vagy hus termelésének ártanak.

A takarmányozásra szolgáló gumosnövények között legtáplálóbb a burgonya, melynek összetétele nagyság, fajta és időjárás szerint változó. Az apróbb gumók általában tápdu-sabbak, több fehérjét és kevesebb vizet tartalmaznak, mint a nagy gumók. 24 %-ig terjedő keményítő tartalmából sem emésztelik meg mind, de ez nem okozhat veszteséget a takarmányozásnál, mert más tápláló anyagok által pótolatik e veszteség. A burgonyában található solanin mérgező hatása ugyan, de oly csekély mértékben van jelen, hogy általában szóra sem érdemes, bár csirázással télen fokozódik a solanin mennyisége. A solanin rendesen csak 0.03—0.07 %. Legkevésbé érzékeny a solanin iránt a birka. A burgonyát leginkább sertéssel takarmányozzuk fel és pedig rendesen előkészítve. Az előkészítés, áztatás majd főzés és párlással történik, miután a csirában sok solanin van, főzés előtt töressük le a csirákat, valamint főzés után a vizet is öntsük le, mert ez szintén sok solanint tartalmaz. Ha nyersen, nagyobb adagokban takarmányozzuk fejős tehenekkel, jármos ökrökkel vagy hizó marháinkkal, lehetőleg mindig egészséges gumókat adjunk ezen állatainknak s csak szükségképpen etessük fel esellet a romlott gumókat jármos ökreinkkel. Lovaknak a burgonya egyáltalában nem való.

A takarmányrépa, mely szintén igen elterjedt, a takarmányozásban hasonló tápértékű, mint az árpa, sőt cukrot is tartalmaz. Mint ilyen igen kitűnő táp hatású takarmány s különösen a fejős tehenek takarmányozása terén közkedvelt. Száraz anyag tartalmát különösen nitrogén mentes anyagok képezik. Van ezenkívül benne fehérjemennyiség, mely tartalmaz igazi fehérjén kívül amidó vegyületeket és salétromsavas sókat is. Egy közepes nagyságú répa fehérjetartalma 12 %. A takarmányrépát nyersen és pedig rendesen felaprózva szokták

etetni. Lehmann kimutatta, hogy a főzött répa sem értékesíthető jobban az állatainkkal s ezen vizsgálat eredménye, hogy ma egyáltalában nem készítik elő sertések részére sem, úgy mint régen. A répa takarmányozása eltérő s 1000 kg. élősulyra egész 100 kg.-ig terjedő adagot adhatunk naponta a szerint, hogy fejős teheneinkkel, hizó marháinkkal a vagy jármos ökreinkkel, esetleg sertéseinkkel vagy juhainkkal etetjük azt fel. Ezen utóbbiaknak 40 kg.-os napi adagolás elegendő leendő. A takarmányrépa száraz anyag tartalmánál fogva jóval nagyobb a cukorrépa száraz anyag tartalma s rendszerint kétszeresse annak. E száraz anyag tartalom két részre osztható és pedig fele részben oly összetételű, mint a takarmányrépáé, másik fél részben pedig nádcukorból áll. Mondják ezért a cukorrépa „cukrozott takarmányrépának” is. Száraz anyag tartalma 25%, fehérjetartalma 0.3%. Nálunk takarmányozásra csupán a cukorrépa gyártásnál nyert répaszeletet használják. A lefejezés után vissza maradó leveles részt fel szokták etetni a juhokkal. Németországban mesterségesen szárították tudtommal a háboru előtti években ezt, illetőleg conserválták a lovak részére a cukorrépa, de ott sem mindenütt.

E takarmányneműek között foglal helyet a tarlórépa is, mely rövid tenyész idejű s mint kevésbé természet szerű takarmányféle ismeretes. Víz tartalma igen nagy, száraz anyag tartalma pedig aránylag igen csekély. Növendék állatainkkal szoktuk feletetni s álag 1000 kg.-ra 20 kg.-os adag a legmegfelelőbb. Száraz anyag tartalma 8%, fehérjetartalma 0.2%. A tarlórépánál sokkal természet szerűbb ilyenmű takarmány a murokrépa, melyet csikórépának is szoktak hívni. Bőven terem. Különösen lovak és pedig csikók részére vagy csikós kancáknak igen előnyös. Hátránya, hogy télen nem igen tartható el. Dologtalan lovaknak már csak 5 kg.-os adag jár, csikókkal pedig csak 3—4 kg. etetendő, de csak 2 évesnél idősebb csikóknak. Etetése felaprózva éppen úgy történik, mint a takarmányrépa takarmányozása, itt azonban buza pelyvát is szoktak kezeleteni. Etetése szarvasmarhákkal és sertéssel egyaránt előnyös, fejős teheneikkel ellenben vigyázattal szabad csak etetni. Száraz anyag tartalma 13%, fehérjetartalma 0.4%. Megemlítendő, hogy a répaleveleknek átlagos száraz anyag tartalma 18%, fehérjetartalma 1.5%.

Levél a szerkesztőhöz.

Igentisztelt Szerkesztő ur!

Alábbi eset nem magában álló virág az agrárreform végrehajtása körüli anomáliák diszes csokrában, miért is bátor vagyok erre gazdátársaim figyelmét felhívni, remélve, hogy ez uton a sérelem orvoslásához szükséges lépéseket is meg fog lehetni ismernünk.

A tavasz folyamán egy községben folytatólagos (és ezuttal talán végleges) kisajátítás rendjén, a míg eddig használatomban volt, mintegy 120 kat. hold szántómat elvették.

Agronom és más illetékes személyiségek közbejöttével és hivatalos jegyzőkönyv felvételével kapcsolatosan tolyt le az aktus, melynek során a földek a községi delegátusoknak szabályszerűen átadattak az igény jogosultak részére való kényszerbérletbe való kiosztás céljából.

Idáig rendben is volna!

De eljött a kényszerberek beszolgáltatásának kritikus ideje, mikor aztán a delegátusok bizonyos számú holdak bérét azon indoklással nem hozták be, hogy azoknak: *nem akadt gazdája!* Tekintsünk el ezuttal azon jogi monstrum kritikájától, hogy az állam az ő hatalmával egy magán egyén vagyonát kényszereszközökkel elveszi, egy harmadik személy használatába adja a valódi bérérték egy nevenséges töredékéért és ezt a hirhéd „kényszerbért” a volt tulajdonos hajszolja fel — ha tudja!

Ezen monstrumot köztudomás szerint a „szokás” szentesítette, ha ugyan a „szentesítés” kifejezést ily eljárás esetén használni nem szentesítő.

De a fenti eset még komplikálja ezen „jogszokás”-t.

Az állam földemet elveszi. A törvény által erre hivatott közegeknek szabályszerűen át is adja és mindezek során ezen föld — akár csak a honfoglalás előtt — „res nullius”-sá látszik válni. (Vajjon ez is a többtermelést és a szociális igazságot szolgálja?)

De beszéljünk komolyan: ha a földre senkinek sem volt szüksége, akkor miért vették el attól, a ki annak igen jó hasznát tudta volna venni?

De ha már a törvény külső formáinak pontos betartásával elvették és engem annak használatától de facto is megfosztottak, akkor talán mégis csak köteles valaki nekem legalább a kényszerbért megfizetni? amiről azonban ugyáltszik senki sem akar tudni!

Mi lesz ha a kincstár ellen pert indítok? Elveszteném a pert? Ez alig képzelhető el — ha még az alsóforumokon talán igen; de semmi esetre a felsőkön. — De mit lehet „nyerni” egy „nyert peren”? Valószínűleg semmit! Hagyjuk annyiba? Ezt nem lehet, mert ez az országban fennálló jogrend és jogbiztonság lebecsülése volna, ami nem illik egy lojalitás állampolgárhoz.

Mit lehessen tehát csinálni? Az igen tisztelt Szerkesztő ur talán tudna egy jó tanácsot adni, hiszen bizonyos, hogy Erdély és a csatolt részeken van még ilyen vagy ehhez hasonló eset több mint elég.

Ugy vélem, hogy az E. G. E. jó szolgálatot tenne a velem hasonló helyzetben levő gazdáknak, ha valamely illetékes forum útján fényt deríttetne ezen „jog eset” homályába.

Szerkesztő ur szíves válaszát jó reménnyel elvárva, maradok

K. B. 924 június 27

tisztelő hiva B. F.

Erdészeti.

Kiseb területű erdők értékének kiszámításmódja.

Irta: Márton Sándor ny. erdőtanácsos.

Minden tárgyat többféleként lehet értékelni u. m. előszereteti, kényelmi, hasznathajtási stb. értékkel. Alábbiakban az erdők értékét hasznosítási alapon tárgyalom, erdészszakképzettséggel nem bíró erdőtulajdonosok tájékoztatása céljából.

Az erdő értéke a faállomány és a talaj értékéből áll s mivel a faállományt a talaj neveli, ezért az erdőnek érzékmutatója a faállomány s ennek növekvés mérve.

A fanövekvés mutatja, hogy a talaj mit állíthat elő s ez a növekvés éghajlatunk alatt a tavasztól télig tartó fatenyésztési időszak folyamán történik azáltal, hogy a fák kérge alatt levő növekvési réteg sejtszelei, osztódás útján szaporodnak s az így képződött fatest az előző évi fatermesre palástként reá nő s ez az új faréteg, a talaj összetétele, termelőereje, és éghajlasi s magassági fekvése szerint, ugyanazon fanemre vonatkozólag is, eltérő mennyi-

ségű szokott lenni s ezért az illető talajminőséget a rajta termelt fa nem termőhelyi osztályának hívjuk. Az ily termőhelyi osztályt feltüntető kimutatásokat, táblázatba foglalva fatermési táblának nevezzük. E táblák az erdőnek faanyagát 5—5 vagy 10—10 évi időközi tartamra vonatkoztatva tömör köbméterekben tüntetik fel s egyúttal az évenkénti átlag növekvési kat. holdankénti vagy hektáronkénti adatokat is tartalmaznak egyúttal az illető átlag fanövekvést is kimutatják. A fanövekvés mérve, vagyis az u. n. fajaradék, ugyiszólva évenként változik s átlag értéke az illető évre kimutatható átlag termő érték, melyben befektetett tőkeérték gyanánt, a betelepítési költség szerepel. E betelepítési költség feljegyzések, avagy számítások alapján megállapítható; kiszámítás módja a mostani csemete értéknek, a fák korának első évére való átszámításából áll, 3%-al való kamatoztatással. Ha ezt az így nyert összeget a fának mai értékéből levonjuk, a maradványösszeg leendő a talaj mai értéke, mely egyúttal a talaj termelőértéke is.

Az előadottak alapján tárgyalhatjuk az erdő értékét. Az erdő értéke a talaj és a faállomány értékéből áll a mivel a talaj annyit ér, amennyi 3% kamatoztatás mellett, beleértve a mai faállomány értékét előállította: az erdőtalaj értékének megállapításánál az ezen a talajon nőtt faállomány értéke az irányadó. És mivel a faállomány értékéből a talaj értéke is kiszámítható: első sorban a faállomány értékével foglalkozom.

A) A faállomány értéke.

A faállomány hasznossági értékkel bír ott, ahol felhasználják s ebből a hasznossági értékéből levonva a felhasználási helyig való szállítási és az erdőben felmerült levágási, raktározási stb. költségeket, a maradvány összegben nyerjük a tővön álló fának értékét, az u. n. tővart, vagy tővértékét.

Az erdőtulajdonosnak és a vevőnek a tővár ismeretére van szüksége, amelyet pedig az elérhető felhasználási értékéből, a szállítási, kidolgozási s levágási árak levonása mellett tudhat meg. De sokszor ezek az adatok nem állnak rendelkezésre s ezért legtöbbször meg kell elégedni annak az értéknek számbavételével, amelyet a legközelebbi faluban, vagy faipartelepen vagy vasutállomáson adnak vagy adhatnak érte.

Fel kell azonban említenem, hogy sok szép műfának értéke, mielőtt feldolgozásra kerülne, csak erdei értékben állapítható meg, mert nem lehet előre tudni, hogy mily módon lesz felhasználva s a vevőnk, ugyanazon helyen átadva, el is adhatja s csak a vevője költségére szállítja tovább.

Az értékelésnél két fő szempont irányadó u. m. mennyi a *műfa* (sok helyen „haszonfa” a neve) s a *tűzifa*. A két fő csoport különbözőleg lesz értékelve u. m. tűzifa nem tele anyag szerint, hanem üreges termérték azaz ürméter szerint, vagyis 1 m. széles, magas s mély tér szerint, de egy kockaméter nincs teljesen kitöltve, hanem fadarabok vannak bele rakva s ezek közti hézag van. A műfa ellenkezőleg fával tele *köbméter* szerint becsülteik. Ennek jele m^3 ; az $ü m^3$. A fának részletezése az anyag szerint különböző ugyan, de főleg következő osztályozás vehető fel az erdei

rakodókon u. m. 1 *tűzifa a*) hasábfá (hasított); *b*) dorongfa (kerek, hasítatlan); *c*) ág és galyfa amint termett, oly alakkal. Mindenik osztálynak alosztályai vehetők fel. 2 *műfa a*) kisebb méretűek (szerszámfa; asztalos, kerékgyártó, kádárfa stb.) *b*) nagyobb méretűek (szerkezetifák, hid, épület, gépkeret, oszlopifák stb.)

Méretegységek általában:

1. *tűzifa. a*) hasábfá két végén fűrészelt, hasított legalább 10 cm. átmérőjű hasított 1 m. hosszú 1 m. széles s mély;

b) dorongfa I. két végén fűrészelt, hasítatlan 5—10 átmérővel 1 m. hosszú 1 m. széles s mély;

dorongfa II. egyik végén fűrészelt, hasítatlan 3—10 cm. vastagabb vége; 11 m. hosszú;

c) ágfa; szekér csomó számra, vagy méterbe berakva vastagabb végével;

2. *műfa a*) kisebb méretűek: szerszámfa I. (kerékagy, küllő, talp, nyélnek való stb.)

II. donga (hasított, fűrészelt), butorfa (hasított, fűrészelt), kisebb épületifa stb. stb.

b) nagyobb méretűek: hajófa, épület-szerkezetifa, épületállványfa stb.

A méretegység: tömör méter (azaz felhasználható) vagyis köbméter.

A műfa kezdődik a föld felett a gyököt az u. n. terpedéket elhagyva, — megállapodás szerinti hosszúságban — de átlag 1—2 m.-től felfelé, felső végén kéreggel együtt mérve ritkán 8, általában 10 cm. vastagság, vagy előre való megállapított méretek mellett, általában egyenes, görccstelen vagy számba sem vehető kis görccsökkel (oldalgörccsök); a méret az elérhető legmagasabbig mehet, csak a fa hibátlan legyen, (ne legyen korhadtság jelű, repedéses, gombás stb.)

A műfa értéke ugyanazon famennyiséget érte a tűzifa árának $1\frac{1}{2}$ —8—10, vagy ennél is többszöröse. Nagy átlagban egy köbméter műfa feldarabolva s elhasogatva $1\frac{1}{3}$ ürméter hasáb tűzifát tesz ki.

A fának mennyisége felvehető, azaz becsülhető *tővön*, azaz az erdőben *döntve* s bizonyos (esetleg szerződés szerű) méretekben feldolgozva.

Mindezekhez képest az erdőeladásnál legelső sorban az erdő faállományának minősége, mennyisége és ezekből az erdő értéke részletezve minőség szerint állapítandó meg. Lehet területméréssel, avagy területmérés nélkül eljárni. Céломhoz képest (a területmérés külön tanulmányi igényelvé) elég leendő a területmérést mellőzni s alábbiak a területmérés nélkül való eljárás alapulnak.

Folyt. köv.

Vegyes közlemények.

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomás megfigyelése szerint június hónapban a maximális légnyomás 711^0 volt június 13-án. A minimum 720^2 volt június 27-én. A legnagyobb meleg 32^0 volt június 14-én. A legkisebb meleg 11^0 volt június 22. és 28-án. Az átlagos hő júniusban 19^0 volt. A legnagyobb csapadék volt 84^5 mm. június 16-án. A csapadék egész havi mennyisége 171^1 mm. volt. A csapadékos napok száma 14.

Magnemesítő telep Aradon. Június hó 22-iki számunkban „Új magnemesítő telep Arad megyében” cím alatt közöltük, hogy dr.

Konopi Kálmán Odvason magnemesítő telepet rendezett be. A közlemény helyreigazítása képpen közöljük az érdeklődőkkel, hogy a jelzett magnemesítő telep már 1911-ben megindított és a jelenben már annyira fejleszve van, hogy nagyobb mennyiségű nemesített magot képes a gazdaközönség rendelkezésére bocsájtani.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merült fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánságnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomtatott. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára drbkint 2 L. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalos füzetenként 20 L., 50 oldalos füzetenként 15 L., 16 oldalos nagy ívenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdaközönség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár, Attila-utca 10.) és a Minerva r. t. könyvkereskedésében, Cluj Str. Regina Maria.

A német mezőgazdaság válsága. A német birodalom mezőgazdasági szövetsége memorandumot terjesztett a birodalmi kancellárhoz, melyben ismételtén feltárja a német mezőgazdaság nagy ívességét és a nemzeti érdekére a következő követeléseket támasztja: az adók általános elhalasztását a kapástermények betakarításáért. A mezőgazdaság számára új hitelek azonnal való készletbehelyezését és a szükséges kölcsönök prolongálását kéri. Végül a forgalmi adó mérséklését és a külföldi mezőgazdasági termékek kedvezményeinek megszüntetését kéri. A memorandum azzal végződik, hogy a mezőgazdaság eddigi elnyomásának folytatása katasztrófális végű lehet, amelyért a birodalmi kormányra háríjják a felelősséget.

Két új műtrágyagyár Cseh-Szlovákiában. A Dinamit-Nobel gyár Pozsonyban elhatározta, hogy a gyártelep egy részét cukorgyárrá alakítja át. Ezt a tervet most olyképpen változtatták meg, hogy a robbantószergyárat stratégiai okokból Pozsonyból az ország belsejébe helyezik át, a megmaradt gyárterületen pedig műtrágyagyárt rendeznek be. Azonkívül még egy műtrágyagyár alakul, mivel a Willsdorfer Gembextrakt A. G. Bodenbachban, amely már három év óta szünetelteti üzemét, hír szerint egy prágai pénzcsoport vezetése alatt szintén műtrágyagyárrá alakul át.

Magyarország ezidén elkésett az aratással. Magyarországon emberemlékezet óta június 29-én kezdődik az aratás. Ezidén azonban, mint a földművelésügyi minisztérium közli, elhalasztódott az aratás, mivel az abnormális időjárás és a legtöbb megismétlődött viharok késleltették a vetések érését. Az aratást az eddig beérkezett jelentések szerint 10—14 nappal később fogják megkezdeni.

Meghosszabbítják a külföldi hitelezőkkel szemben fennálló moratóriumot. A kormány a szenátus elé kétszakaszos törvényjavaslatot terjesztett, mely szerint a külföldi hitelezőkkel szemben a moratóriumot, mely június 16-án járt le, három hónapra meghosszabbítják. A kormány a javaslat szerint felhatalmazást kap arra, hogy amennyiben a három hónap lejártá a parlamenti szünetbe esne, a minisztertanács egy újabb öt hónapos moratóriumot állapíthat meg.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. június hó 7-én. Alsóvenice, Avaskence, Kraszna. — 8-án. Szék, Szamoskrassó, Nagylozna. — 9-én. Topánfalva, Szilagybatta, Halmi. — 10-én. Nagymajtény, Nyárádtó, Zibó, Csikszereda, Füzeszentpéter. — 11-én. Alsóill,

Alsóvíst, Mehádia, Vajdahunyad, Polyán, Barczarozsnyó, Retteg. — 12 é. Alsószopor, Alsóvárány, Berkenyes, Bikszád. — 13. é. Asszonyfalva, Margitta, Medgyes, Boksánbánya.

Gabonáneműek árai:

Helység	buza	rozsa	árpa	zab	tengeri, métermázsánként	lejben
Naszód	600	500	—	440	520	—
Klopdia	630	580	460	400	460	—
Ujszentes	600	—	—	—	—	—
Érkeserű	630	480	500	450	480	—
Bodófalva	650	—	480	450	520	—
Sülelmed	600	420	—	500	520	—
Pusztakamarás	600	—	—	—	500	—
Vajasd	650	650	550	—	500	—
Zsibó	620	—	—	500	550	—
Torda	650	—	700	550	550	—

Helység	Vajasd	Pusztakamarás	Naszód	Bakelkek ára kat. h.	Kertek, gyüm. ára kat. h.	Szőlők ára kat. h.	Szántó földek ára kat. h.	Földhaszn. bérék kat. h.
Torda	30—40000	50000	40—60000	—	—	—	—	25—30000
Vajasd	25—30000	—	—	—	—	—	—	15—20000
Pusztakamarás	30—40000	—	—	—	—	—	—	7—15000
Naszód	—	—	—	—	—	—	—	4—25000
Bakelkek	—	—	—	—	—	—	—	400—1200
Kertek	—	—	—	—	—	—	—	500—1000
Szőlők	—	—	—	—	—	—	—	—
Szántó	—	—	—	—	—	—	—	—
Földhaszn.	—	—	—	—	—	—	—	1.5 m. buza

Földhasznbérék és árak szabad forgalomban:

Állati termékek árai:

Helység	Tej liter.	Juhsajt kgr.	Tojás drb.
Torda	6	40	1—
Zsibó	5—6	35—40	1—
Vajasd	5—6	40	1—
Pusztakamarás	4	20—25	1.10
Felvinc	4—5	30—40	1—2
Sülelmed	5	40	1—
Bodófalva	3	34	1—
Clopdia	3	26	1—
Naszód	4	24	0.80

Napszámberék:

Helység	Férfi.	Nő	Gyerek.
Zsibó	50	40	—
Erzsébetváros	60	50	25
Vajasd	50	45	30
Felvinc	50	40	30
Szászfenes	80	60	—
Sülelmed	40	30	20
Bodófalva	60	50	—
Érkeserű	50	30	20
Klopdia	60	50	40
Naszód	50	45	—

Étiállat árak:

Helység	Szarvasmarha				Ló
	Fejtétlen borjuval drb.	Hízott ökör élősúlyban	Igas ökör páronként	Növendékmarha	
Torda	6—10000	—	18—28000	2—4000	10—18000
Zsibó	4—10000	22—23	14—20000	1—4000	8—20000
Vajasd	5—8000	—	15—18000	—	6—20000
Pusztakamarás	5000	22	15—20000	1—7000	10—15000
Sülelmed	4—8000	22—23	12—20000	2—6000	30—45000
Bálnic	6—9000	22	14—20000	1—5000	8—12000
Érkeserű	2—5000	13—15	8000	1—3000	8—20000
Clopdia	9000	20	24000	4000	10—25000
Naszód	4—7000	—	14—24000	1—4000	8—10000

Helység	Sertés		J u h	
	Sertés hízott élősúlyban	Sertés sovány	Választott malac drb.	Jun drb.
Torda	—	1—4000	4—700	4—500
Zsibó	32	2—4000	4—600	—
Vajasd	—	1—2500	400	300
Pusztakamarás	30	1—4000	4—600	—
Sülelmed	38—40	—	—	—
Bálnic	38	1—3500	6—700	300
Érkeserű	42	2500	3—400	—
Clopdia	34	2—3000	600	600
Naszód	—	1—3600	500	250

Hirdetések.

Kóbori „Hangya” fog. és ért. szövetkezet 1924. évi július hó 27-én délután 2 órakor a község háza épületében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év augusztus 3-án fog megtartatni. Napirend: 1. szövetkezet felszámolásának kimondása. 2. A felszámoló-bizottság megválasztása. 3. Netaláni indítványok. Kelt Kóbor, 1924. július 2.

Az igazgatóság.

Gogáni fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi július hó 13-án délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év július hó 20-án fog megtartatni. Napirend: 1. A szövetkezet felszámolásának kimondása. 2. A felszámoló bizottság megválasztása. Kelt Gogán, 1924. július 2.

Az igazgatóság.

Középlaki „Hangya” Fogyasztási és Ért. Szövetkezet az 1924 július hó 20-ik napján d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924 év július hó 27-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. 1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e pontjainak módosítása. 2. Netaláni indítványok. Kelt Középlak, 1924. július 2.

Az igazgatóság.

Székudvari fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi július hó 20-án délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év július hó 27-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg

megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. 24. 31. és 36 §-ainak módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 267, üzletrészelnek száma pedig 447 volt, az év folyamán belépett 2 tag 3 üzletrésszel, kilépett 8 tag 10 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székudvar, 1924. június 28.

Az igazgatóság.

Béli „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi július 20-án d. u. 3 órakor a Szövetkezet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év július hó 27-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21, 24, 31. és 36/e §-ainak módosítása. 2. Az igazgatóság kiegészítése. 3. Netaláni indítványok. Kelt Bél, 1924. június 26.

Az igazgatóság.

Borbánd „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi július hó 13-án d. u. 3 órakor a szöv. helys. rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év július hó 20-ikán fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabályok 21, 24, 31, 36/e §. módosítása. 2. Az igazgatóság kiegészítése. 3. Netaláni indítványok. Kelt Borbánd, 1924. jul. 2.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítottak, Legkisebb apróhirdetés díja 20 lel.

Ispánt keresek azonnali belépésre jó bizonyítvánnyal, ki a gazdasági gépek kezelését teljesen ismeri. Szent-Iványi Gábor gazdasága Santionlunca, up. Ozun. 3685

Tejszeparátort keresek megvételre. Cim a kiadóban. 3619.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát” a gazdák körében!

TALAJBAKTERIUMOK
(AZ ŐSZI VETÉSHEZ)
SEJT SERKENTŐSZER
(DR. POPOFF UTÁN) ÉS
TISZTÁN TENYÉSZTETT BORELESZTŐ
(SZÜRETHEZ)

már most rendelhető, bárhova bérmentve. Kern József birtokos
Lipova Jud. Timis.

1 k. hold adag talajbakterium ára 0.80.
1 k. hold, adag (1/2 kg.) sajtserkentőszer 0.80.
és 1 adag (5 hl.-hez) tiszta erjedési bor-gomba 0.60.

RENDELÉS 50 % ELŐLEG ELLENÉBEN UTÁNVÉTELLEL,